

Názov aktivity: Asociačný experiment

Typ aktivity: Zisťovacia

Predmet: Multikultúrna výchova

Autorka: PhDr. Gabriela Citterbergová, PhD.

Kontakt: gabriela.citterbergova@umb.sk

Na úvodné zisťovanie postojov študentov a študentiek možno použiť metódu asociačného experimentu, ktorý je zameraný na zisťovanie postojov študentov a študentiek na vybrané témy, resp. slová a pojmy. Popri zisťovaní asociácií k neutrálnym pojmom vyberáme cielene také slová, resp. pojmy, ktoré súvisia s odlišnosťou, rozmanitosťou okolo nás. Metódou asociačného experimentu sme schopní zaznamenať v relatívne krátkom čase (ideálne nahrávaním na diktafón a následným prepísaním nahratého obsahu) prvé, bezprostredné asociácie k slovám/pojmom, ako aj príslušné reakčné časy. Účelom je zaznamenať okamžité reakcie (pozitívneho, neutrálneho, negatívneho, či dokonca nenávisťného charakteru) a reakčné časy, ktoré môžu byť nosným prvkom pri nastavení intervenčných aktivít. V našom asociačnom experimente boli použité nasledovné pojmy:

dom, kniha, YouTuber, Židovka, taška, priateľstvo, slnko, demokracia, mier, pero, Róm, pohár, hrach, ústa, Moslim, rieka, orech, rasista, ruka, Ariana Grande, utečenec.

Ide o zhuk neutrálnych a zámerne vybraných slov, resp. pojmov. Pre potreby vyhodnotenia sú dôležité práve tie zámerne zvolené slová.

Príklad záznamu z asociačného experimentu:

<u>Židovka</u> Asociácie	Početnosť	Priemerný reakčný čas za všetky pojmy	<u>Demokracia</u> Asociácie	Početnosť	Priemerný reakčný čas za všetky pojmy
Žena	5	6,01	Voľnosť, sloboda	3	5,32
Neviem, vôbec neviem	2		Možnosť, možnosť si vybrať	2	
Koncentračný tábor	1		Neviem	1	
Filmy	1		Stará	1	
Ťažký život	1		Na Slovensku	1	
Pesnička	1		My	1	
			Základ	1	

<u>Róm</u> Asociácie	Početnosť	Priemerný reakčný čas za všetky pojmy	<u>Moslim</u> Asociácie	Početnosť	Priemerný reakčný čas za všetky pojmy
Človek	2	2,89	Človek	3	3,76
Občan, spoluobčan	2		Chlap	1	
Osobnosť	1		Nestretla som	1	
Veľa detí	1		Praha	1	
Malý	1		Utláčaný	1	
Nemusím	1		Imigrant	1	
Iný	1		Slovák	1	
Tolerancia	1		Iná krajina	1	

<u>Rasista</u> Asociácie	Početnosť	Priemerný reakčný čas za všetky pojmy	<u>Utečenec</u> Asociácie	Početnosť	Priemerný reakčný čas za všetky pojmy
Človek	2	10,60	Neviem	2	4,15
Zlý človek	2		Človek	1	
Nič pozitívne, dobré	1		Chudák človek	1	
Nepriateľ	1		Má veľa nachodené	1	
Nevyrovnaný	1		Irak	1	
Človek s predsudkami	1		Imigrant	1	
Sprostý	1		Černoch	1	
Róm	1		Človek bez zábran	1	
			Problém	1	